

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Kocsisné dr. László Ildikó (címe) ügyvéd által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek az (alperesi képviselő neve, címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Balassagyarmati Törvényszék 2013. május 23. napján kelt, 25.P.21.091/2012/12. számú ítélete ellen a felperes részéről 13, 14, 15. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A felperes által le nem rótt 2.500.000 (Kétmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A felperes kereseti kérelmében annak megállapítását kérte, hogy az alperes a Pp. 2. §-ában, 3. §-ában biztosított tisztességes eljáráshoz való jogát - utalva a Pp. 1. §-ában foglaltakra is - megsértette, ennek megfelelően méltányos összegű kártérítést követelt, melynek összegszerűségét jogfenntartással 100 millió forintban jelölte meg. Kérte ezen összeg után a Ptk. 301. §-a alapján a 2011. szeptember 4. napjától számított késedelmi kamatok megítélését is.

Keresetét arra alapította, hogy az alperes jogsértően járt el akkor, amikor a ... I. rendű és ... II. rendű alperesekkel szemben személyiségi jog megsértésének megállapítására és kártérítés megfizetésére irányuló ügyében a 3.P.20.560/2011/2. számú végzésével hiánypótlást rendelt el, felhívva, hogy keresetlevelét megfelelő példányszámban és tanúkkal hitelesítve teljes bizonyító erejű magánokirat formájában nyújtsa be. Miután a hiánypótlási felhívásnak nem tett eleget, az alperes a keresetlevelét a 4. sorszám alatt meghozott végzésével idézés kibocsátása nélkül elutasította. Ezen végzéssel szemben fellebbezéssel nem élt, a határozat jogerőre emelkedett. Álláspontja szerint az alperes helytelenül járt el akkor, amikor hiánypótlási felhívást bocsátott ki, hiszen a keresetlevelet a ... megfelelő

példányszámban terjesztette elő. A keresetlevélben leírtak alapján az tárgyalás kitűzésére alkalmas volt, így a kijelölés alapján eljáró alperesi bíróságnak a személyiségi jog megsértése iránti eljárást le kellett volna folytatnia. Keresetlevelében a tényállást ismertette, kereseti kérelmét határozottan előterjesztette, jogszabályhelyeket is megjelölve. Keresetlevelének elutasításával az alperes megfosztotta attól a jogától, hogy a jogvitát a bíróság előtt elintézzze, a tisztességes eljárás lefolytatásához való jogát érvényesíthesse, továbbá elmulasztotta a tárgyalás kitűzését 30 napon belül, mindezek alapján a Ptk. 75, 76. és 78. §-ában védett személyiségi jogai is súlyosan sérültek.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Védekezését arra alapította, hogy a hiánypótló végzést a felperes 2011. április 12-én személyesen átvette, az abban megjelölt határidőben a hiánypótlási felhívásnak nem tett eleget, ezért jogszerűen került sor 2011. július 5-én a keresetlevél idézés kibocsátása nélkül történő elutasítására, amely határozat fellebbezés hiányában 2011. szeptember 4-én jogerőre emelkedett. A Ptk. 349. §-a alapján a bírósági jogkörben okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható. Fellebbezés hiányában a kártérítési felelősség egyik feltétele hiányzik, így az alperes nem hivatkozhat olyan esetleges jogsértésre, amelyet a rendes jogorvoslat igénybevételével orvosolni lehetett volna.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a le nem rótt eljárási illetéket az állam viseli.

A felperes kereseti kérelmét a Ptk. 339. § (1) bekezdésének, a 349. § (1) bekezdésének, valamint a Pp. 2. § (1) bekezdésének, 3. §-ának szabályai alapján bírálta el.

Tényként állapította meg, hogy a ... (jelenleg alperes neve) a felperes keresetlevelét idézés kibocsátása nélkül elutasította, miután a felperes a hiánypótlási felhívásnak nem tett eleget. A végzéssel szemben a felperes a jogorvoslatra nyitva álló határidőn belül fellebbezéssel nem élt. A Ptk. 349. § (1) bekezdése alapján állapította meg azt, hogy miután a felperes fellebbezést nem terjesztett elő, a rendes jogorvoslat igénybevétele, mint kártérítési felelősségi elem hiányzik. Ugyanez vonatkozik a Pp. 2. § (3) bekezdése alapján érvényesített igényre is. A rendes jogorvoslat lehetőségét a félnek igénybe kell vennie, csak abban az esetben van lehetőség e szakasz alapján a perlésre, ha azzal a kár nem volt elhárítható.

Az első fokú határozattal szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen az első fokú ítélet megváltoztatását, a keresetének helyt adó döntés meghozatalát kérte, másodlagosan a határozat hatályon kívül helyezését indítványozta.

Jogorvoslati álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, de abból téves jogi következtetést vont le. A bizonyítási eljárást nem folytatta le teljes körűen, a bizonyítékok mérlegelését követően nem okszerű következtetést

vont le, így a döntése nem helytálló. Vitatta azt az elsőfokú bírói tényállást, miszerint a keresetlevelét idézés kibocsátása nélkül elutasító végzéssel szemben ne nyújtott volna be fellebbezést, miután azt elsőbbséggel feladta. Hivatkozott arra, hogy keresetlevelében és a jognyilatkozatai megtételekor elsősorban azt sérelmezte, hogy a bíróságok nem biztosították számára a tisztességes eljáráshoz való jogot, azt, hogy bírói úton érvényesíthesse az igényét. A bíróság feladata az lett volna, hogy megvizsgálja a keresetlevelét annak megállapítása érdekében, hogy az megfelel-e a Pp. 121. §-ában előírt feltételeknek, ezt elmulasztotta mind a ..., mind az alperes, de a ... is, és ennek indokát nem adták. Megítélése szerint nincs jelentősége annak, hogy fellebbezéssel támadta-e a végzést vagy sem, mert a tény az, hogy a keresetlevele megfelelt a Pp. 121. §-ában előírtaknak, így alaptalanul került sor annak elutasítására, ekként a bíróság nem biztosította a tisztességes eljáráshoz való jogát. Hivatkozott arra, hogy a személyiségi jogsértés megállapításához elegendő annak bizonyítása, hogy a másik fél a jog által védett személyiségi érdekkörbe behatolt, a tényállítások valóságát a másik félnek kell bizonyítani. E körben a bíróság elutasította bizonyítási indítványát, a ... iratainak beszerzését, az általa becsatolt iratokat pedig nem megfelelően mérlegelte, így a Ptk. 339. §-a és 349. §-a alapján a kárigénye megalapozott.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az első fokú határozat helybenhagyása mellett érvelt.

A felperes fellebbezése alaptalan.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének felülvizsgálata során az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást ítélezése alapjául elfogadta és egyetértett az érdemben helyes döntésével is, annak jogi indokait ugyanakkor csak részben osztotta. A jogi indokolást a következőkkel egészíti ki, illetve pontosítja.

A felperes keresetét elsősorban a Pp. 2. §-ában, annak (1) és (3) bekezdésében írtakra alapította, hivatkozással a Pp. 1. §-ában foglaltakra is.

A Pp. 1. §-a szerint ennek a törvénynek az a célja, hogy a természetes személyek és más személyek vagyoni és személyi jogaival kapcsolatban felmerült jogviták bíróság előtti eljárásban való pártatlan eldöntését az e fejezetben meghatározott alapelvek érvényesítésével biztosítsa. A 2. § (1) bekezdésének értelmében a bíróságnak az a feladata, hogy - összhangban az 1. §-ban foglaltakkal - a feleknek a jogviták elbírálásához, a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jogát érvényesítse. A (3) bekezdés alapján az (1) bekezdésben foglaltak teljesítésének elmulasztása esetén a fél - az alapvető jogait ért sérelemre hivatkozással - méltányos elégtételt biztosító kártérítésre tarthat igényt, feltéve, hogy a sérelem a jogorvoslati eljárásban nem orvosolható. Az igény elbírálása során a bíróság soron kívül jár el, a kártérítés megállapítását nem zárja ki, ha a bíróság nevében eljár személynek az okozott jogsérelem közvetlenül nem volt felróható.

A Ptk. 349. §-ának szabályaira az alperes hivatkozott védekezésében.

A Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint ettől függetlenül a jogvitában nem lehetett figyelmen kívül hagyni azt, hogy egy esetleges bírói tévedés esetén élni szükséges a rendelkezésre álló jogorvoslat lehetőségével, melynek során a hiba korrigálható. Ennek megfelelően rendelkezik mind az idézett 2. § (3) bekezdése, amikor a méltányos elégtételt biztosító kártérítés feltételeként szabja a jogorvoslati eljárásban nem orvosolható sérelmet, mind a Ptk. 349. § (1) bekezdésének szabályozása, amely szerint államigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette.

A per egy részében a felperes akként nyilatkozott, hogy fellebbezést a keresetlevelét idézés kibocsátása nélkül elutasító végzéssel szemben nem kívánt előterjeszteni, miután azt tartotta sérelmesnek, hogy a minden jogszabályi feltételnek megfelelő keresetlevelét anélkül utasították el, hogy megvizsgálták volna azt, hogy az tárgyalás kitűzésére alkalmas-e. Utóbb arra hivatkozott, hogy vélhetőleg benyújtott jogorvoslati kérelmet, hiszen minden, számára kedvezőtlen döntéssel szemben fellebbezéssel, kifogással él. A jogvitában nem nyert igazolást, hogy a sérelmezett határozattal szemben fellebbezést terjesztett volna elő a felperes.

A Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint az elsőfokú bíróság határozata, amellyel a keresetlevelet azért utasította el idézés kibocsátása nélkül, mert az nem volt alkalmas tárgyalás kitűzésére, nem alapozta meg azt, hogy a felperes tisztességes eljáráshoz fűződő joga megsértésének megállapítására sor kerülhessen.

A rendelkezésre álló peranyagból a következőket lehetett megállapítani.

A felperes a ...hoz 2011. január 3-án nyújtotta be a 31.P.20.001/2011. szám alatt iktatott személyhez fűződő joga megsértésének megállapítására és az alpereseket személyenként 30 millió forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére irányuló kereseti kérelmét. Az ügy elintézésére a Fővárosi Ítéltábla az alperesi megyei bíróságot jelölte ki. A ... a 3.P.20.560/2011/2. számú végzésével hiánypótlást rendelt el, felhívta a felperest, hogy keresetlevelét megfelelő példányszámban, tanúkkal hitelesítve, teljes bizonyító erejű magánokirati formában nyújtsa be újra. A felperes a végzést 2011. április 12-én átvette, a hiánypótlást nem teljesítette. Az alperesi bíróság a 2011. július 5-én kelt P.20.560/2011/4. szám alatti végzésével a Pp. 130. § (1) bekezdés j) pontja alapján utasította el a felperes keresetlevelét idézés kibocsátása nélkül, miután álláspontja szerint a keresetlevél hatályossága kétséges volt. A végzés 2011. szeptember 4. napján jogerőre emelkedett.

Mindebből következően nem felel meg a valóságnak az a felperesi hivatkozás, miszerint az elsőfokú bíróság nem vizsgálta meg a keresetlevelét. Ennek az elsőfokú bíróság eleget tett és a keresetlevelet nem azért utasította el, mert az nem tartalmazott határozott kereseti kérelmet. A hiánypótlást elrendelő 2. számú végzése nem volt alaptalan, az abban foglaltak megfeleltek a Pp. 93. § (3)

bekezdésében, 95. §-ában és 124. §-ában írt szabályozásnak.

A Pp. 2. § (1) bekezdésében írt igazságszolgáltatási alapelveket a Magyarország által 1992. november 5-én ratifikált és az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény, az Emberi Jogok Európai Egyezménye 6. cikkének (1) bekezdése rögzíti, arra hivatkozik a perbeli időszakban hatályos Alkotmány 57. § (1) bekezdése is.

A tisztességes eljárás fogalmi definícióját a 2009. évi CLXIII. törvény 1. § (1) bekezdése adja meg, miszerint a tisztességes eljárás követelménye alapján az eljáró személy, illetve döntéshozó testület a jogszabályban meghatározott eljárása során előítéletmentesen és elfogulatlanul, a mérlegelési jog gyakorlása során az eljárás résztvevőinek jogos érdekeit, ésszerű, méltányolható körülményeit is szem előtt tartva az előírt határidőn belül köteles eljárni.

Azt, hogy a Római Egyezmény VI. cikkelyében szabályozott tisztességes eljáráshoz való jog tartalma, az Alkotmányban biztosított alapjog és a tisztességes eljárás védelméről szóló fent idézett 2009. évi CLXIII. törvény fogalommeghatározása értelmében mi minősül tisztességes eljárásnak, a bírói gyakorlat töltötte ki tartalommal. Az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet megítélni azt, hogy az adott eljárás mennyiben tekinthető méltánytalannak vagy tisztességtelennek.

A másodfokú bíróság megítélése szerint az alperesi bíróság eljárása sem elfogultnak, sem méltánytalannak, sem tisztességtelennek nem minősíthető, így a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú határozatot a fenti kiegészítésekkel a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

A fellebbezési eljárásban pervesztes felperes az előlegezett jogorvoslati illeték megfizetésére a teljes személyes költségmentességére figyelemmel a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése, 14. §-a alapján nem kötelezhető. Az alperesnek a jogorvoslati eljárásban költsége nem merült fel.

Budapest, 2014. június 12.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hercsik Zita s.k.
előadó bíró

Dr. Kisbán Tamás s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő